

Stand van Food

...Foodbedrijven in economisch perspectief

Sector Advisory

Maart 2018

Lagere zuivelprijs in 2018 drukt op omzet

Stand van Food– Zuivelprijs bepalend in 2017 en 2018

15 maart 2017

Inhoudsopgave

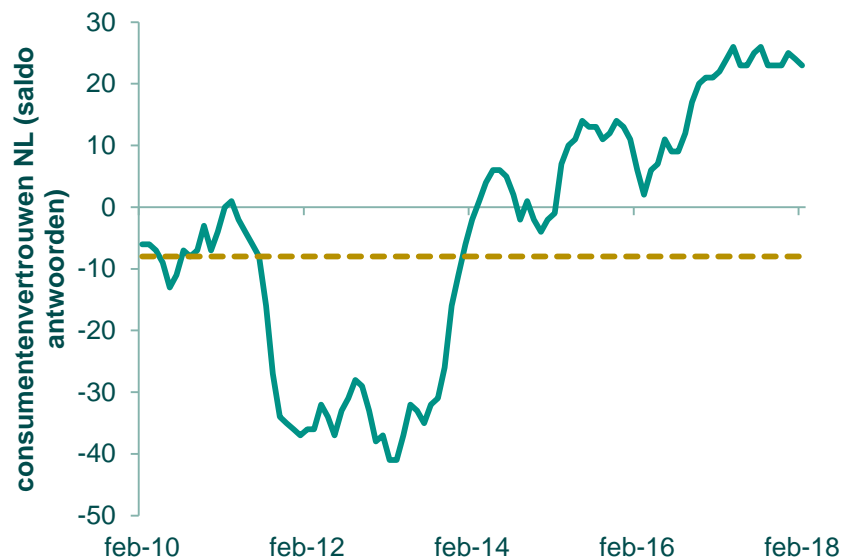
sheet

1	Macro-economie	▶ Economische verwachtingen, Nederland	3
2	Voedingsmiddelenindustrie	▶ Omzet, Productie, Prijs,	4
3	Foodgroothandel	▶ Omzet	5
4	Export	▶ Nederlandse Voedingsmiddelen	6
5	Sentiment	▶ Foodondernemers	7
6	Zuivel	▶ Lagere prijs in 2018	8
A	Appendix	▶ Contactgegevens, disclaimer en extra informatie	9

1 Macro-economie - Nederland

Economische verwachtingen 2018 en 2019 naar boven bijgesteld

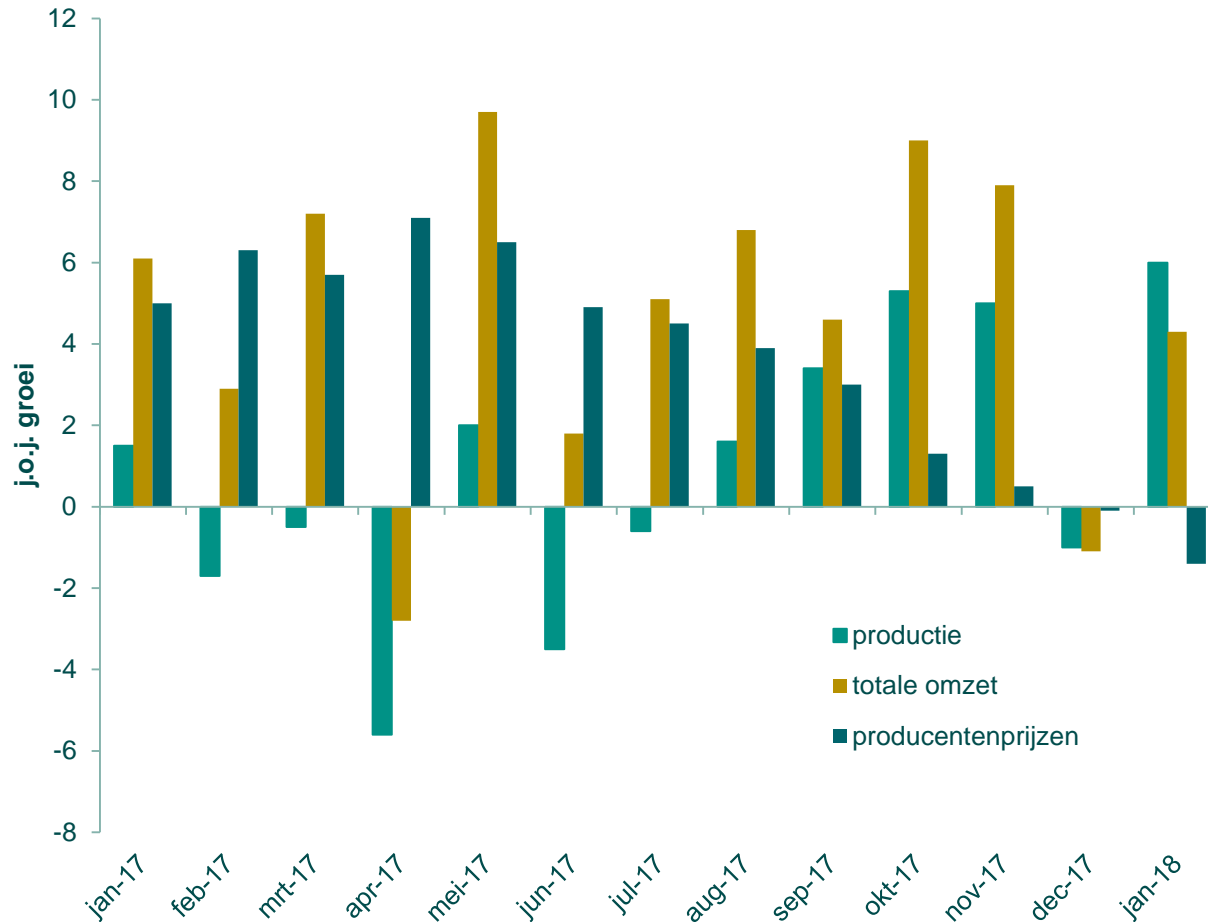
	2016	2017	2018	2019
BBP	2,1	3,2	3,3	2,6
Particuliere consumptie	1,5	1,9	2,2	2,3
Overheidsconsumptie	1,1	1,0	2,9	2,3
Investeringen	5,2	6,1	5,7	4,0
Uitvoer	4,1	5,8	5,1	4,6
Invoer	3,9	5,2	5,6	5,0
Consumentenprijzen (CPI)	0,3	1,4	1,6	2,5
Lonen particuliere sector	1,6	1,6	2,2	2,9

- ▶ ABN AMRO heeft deze week de verwachtingen voor de Nederlandse economie naar boven bijgesteld. Voor 2018 wordt opnieuw een groei verwacht van 3,3% (i.p.v. 3%)
- ▶ De hogere economische groei is te danken aan een beter presterende eurozone, aanhoudende groei van de wereldhandel en hogere overheidsbestedingen.
- ▶ Door een toename van de overheidsbestedingen groeien de binnenlandse bestedingen, maar ook de consument draagt zijn steentje bij. Meer mensen hebben betaald werk en daardoor kunnen de consumptieve bestedingen verder toenemen.
- ▶ Het aantal mensen met betaald werk neemt verder toe. Niet alleen het aantal werklozen neemt af, ook de mensen die voorheen buiten de arbeidsmarkt stonden, profiteren nu van de banengroei. Dat betekent tevens dat de krapte op de arbeidsmarkt toeneemt, waardoor de lonen zullen toenemen en dat zal ook bijdragen aan de hogere consumptieve bestedingen.
- ▶ Het Nederlandse consumentenvertrouwen is dan ook positief en blijft op een hoog niveau stabiel.
- ▶ Ook andere sentimentsindicatoren zijn positief. Zo ligt de ESI (economisch-sentimentsindicator) op het hoogste niveau sinds de zomer van 2007. En zijn het producentenvertrouwen in de industrie en de PMI (inkoopmanagers-index) naar recordniveaus gestegen.

2 Voedingsmiddelenindustrie – Omzet, Productie, Prijs

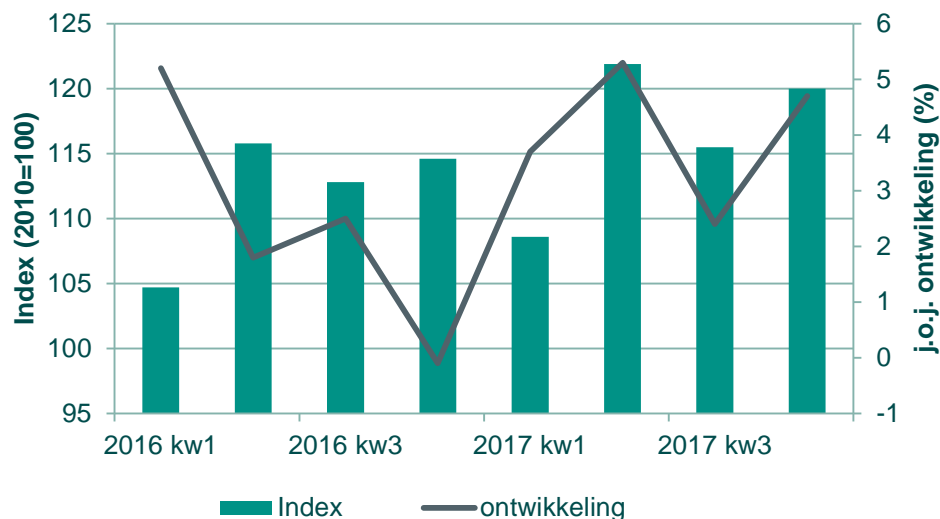
Afzetprijs voedingsmiddelenindustrie gedaald in januari 2018

- ▶ In 2017 zorgden de prijzen voor een hogere omzet in de voedingsmiddelenindustrie. De producentenprijzen stegen over 2017 met 4%. Vooral in de eerste paar maanden namen de prijzen toe.
- ▶ 2018 gaat anders van start. Ten opzichte van vorig jaar daalde in januari de gemiddelde afzetprijs met 1,4%. Die daling werd voor een groot deel veroorzaakt door een lagere prijs in de AGF-industrie. Ondanks de gedaalde prijs steeg de omzet nog wel, doordat de volumes toenamen met 6%.
- ▶ Deze trend zal zich in de rest van 2018 doorzetten. De prijzen van zuivel en AGF zullen dit jaar naar verwachting lager liggen, waardoor de afzetprijzen zullen dalen. Wel zijn er een aantal uitzonderingen: de cacao- en granenprijzen zullen waarschijnlijk toenemen.

3 Foodgroothandel– Omzet

Omzet groothandels flink gestegen in 2017

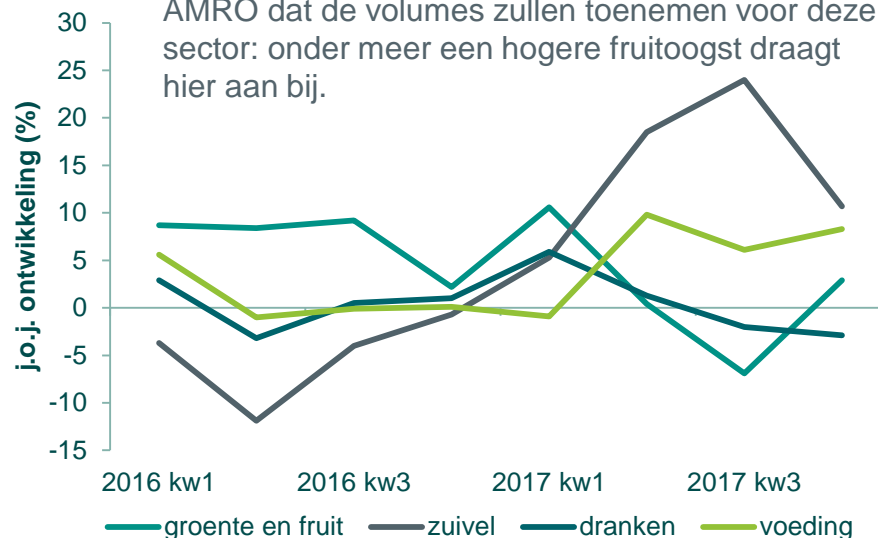

Omzet foodgroothandel hoogste niveau in zes jaar tijd

- ▶ 2017 was een gunstig jaar voor de foodgroothandels. De omzet steeg met 4%; de hoogste stijging in zes jaar tijd.
- ▶ Een belangrijk deel van de voedingsmiddelen wordt geëxporteerd. Het aandeel wederuitvoer in de voedingsmiddelen is de afgelopen tien jaar toegenomen van 20% naar 25%. Dat betekent dat het marktaandeel van ondernemers die niet Nederlandse producten verhandelen is toegenomen.

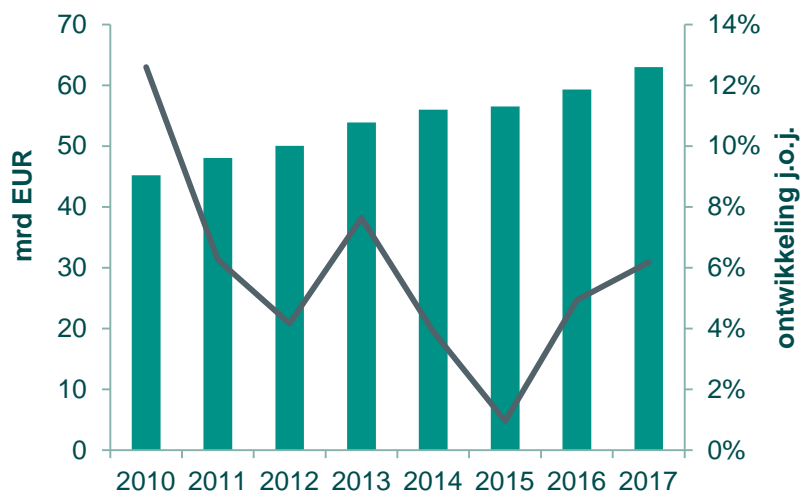
Zuivel nog steeds grootste groeier

- ▶ De omzet van de groothandel in zuivel steeg in 2017 met 14%; de hoogste stijging in zeven jaar tijd. De hogere zuivelprijs droeg hier in belangrijke mate aan bij.
- ▶ De omzet van de drankengroothandel is de tweede helft van 2017 negatief. Dit houdt verband met een lagere uitvoer van dranken in deze periode naar onder meer het VK, maar ook Frankrijk en België.
- ▶ Ook de groothandel in AGF producten kampte in 2017 met lagere volumes. Voor 2018 verwacht ABN AMRO dat de volumes zullen toenemen voor deze sector: onder meer een hogere fruitoogst draagt hier aan bij.

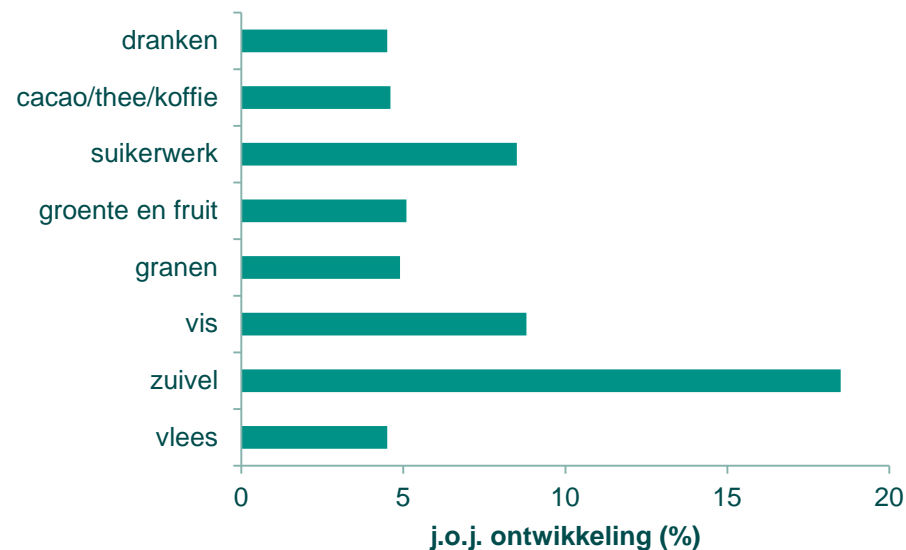

4 Export – Nederlandse voedingsmiddelen

Uitvoerwaarde met 6% gestegen in 2017

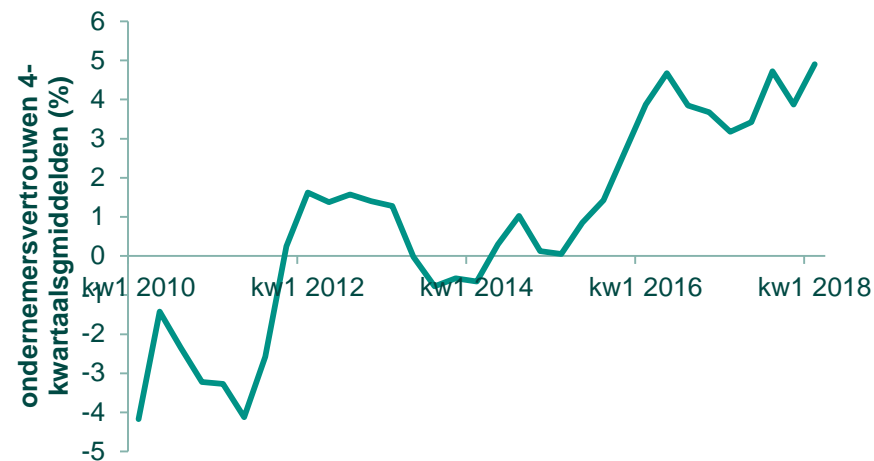
Zuivel drijvende kracht achter stijging

- ▶ In 2017 steeg de uitvoerwaarde voor de agrifoodsector met 6%. Een groot deel van de stijging heeft te maken met hogere prijzen.
- ▶ Zuivel was de drijvende kracht achter de toename van de exportwaarde. Zuivel heeft een aandeel van 14% in de totale export van voedingsmiddelen, daarmee zijn prijsontwikkelingen in deze markt van grote invloed op de totale uitvoerwaarde. Ook groente en fruit zijn belangrijke exportproducten: de exportwaarde van deze categorie steeg met 5%.
- ▶ De uitvoer naar alle belangrijke exportlanden nam toe. Zo steeg de uitvoer naar België met 10%, naar Duitsland met 4%, naar Frankrijk met 12% en nam ook de uitvoer naar het VK toe (0,4%). Deze toename was te danken aan een stijging van de exportwaarde van zuivel (17%) naar het VK.

5 Sentiment - Foodondernemers

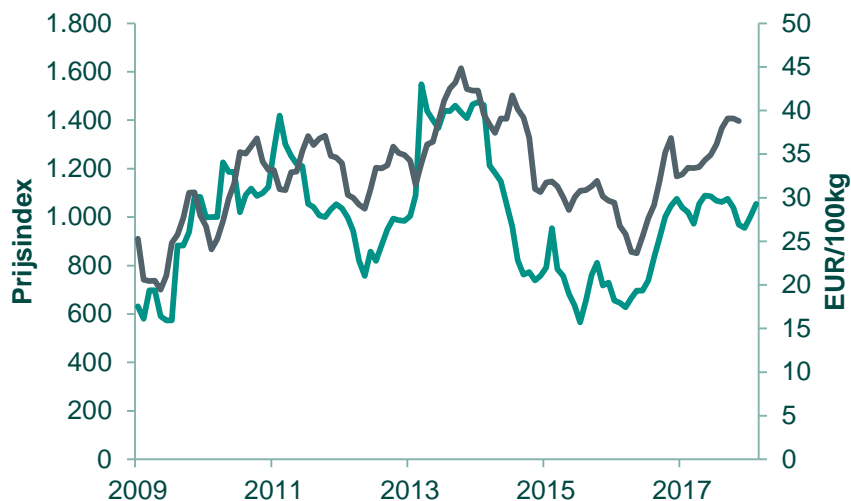
Zorgen over tekort aan arbeidskrachten blijft hoog

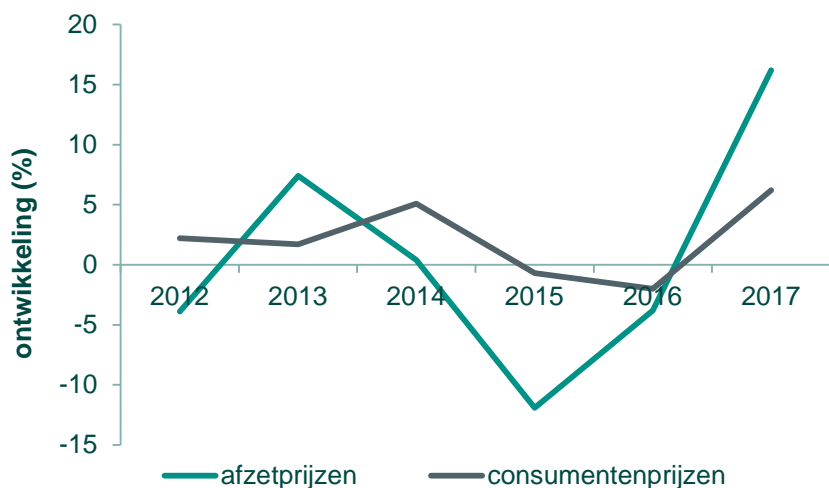
- ▶ Het sentiment van ondernemers in de voedingsmiddelenindustrie blijft positief. Het aantal belemmeringen dat de ondernemer ervaart is afgenomen.
- ▶ Wel blijft personeelstekort een punt van zorg. De fabrikanten van voedingsmiddelen maken zich zorgen om de krappere wordende arbeidsmarkt. Toch is deze zorg in de Food minder hoog dan in andere sectoren. Met name in de bouw vormt het personeelstekort een nijpend probleem, dat de omzet onder druk zet.
- ▶ Voor het komende kwartaal zijn ondernemers positief over de productie, maar verwachten zij dat lagere tarieven druk zetten op de omzet.

6 Zuivel – lagere prijzen in 2018 zorgen voor druk op de omzet

Omzet groothandels flink gestegen in 2017

— Wereldwijde zuivelprijsindex — Melk (3,7% vet) NL

Zuivelprijs zwakt af in 2018

- ▶ In 2017 waren de zuivelprijzen de drijvende kracht achter hogere afzetprijzen en omzet voor de voedingsmiddelenindustrie en – groothandel. De prijs van zuivel stuwde ook de exportwaarde naar nagenoeg alle landen.
- ▶ Zo nam de waarde van de zuivelexport naar het VK toe met **17%**, naar België met **31%**, naar Frankrijk met **30%** en steeg de zuivelexport naar Azië met **14%** naar EUR 1,3 mrd.
- ▶ Wereldwijd nam de zuivelprijs toe met gemiddeld 40% in 2017. De Nederlandse zuivelprijs ontwikkelde zich minder steil in 2017, maar terwijl de toename van de wereldwijde prijs eind 2017 afvlakte, versnelde de stijging van de Nederlandse prijs zich juist.
- ▶ Het lukte de zuivelfabrikanten om hun afzetprijzen met 16% te verhogen in 2017 en dat zorgde ook voor een stijging van de omzet.
- ▶ De prijs die consumenten betaalden steeg ook. Voor zuivel betaalden consumenten 6% meer in 2017, dan in 2016. De grootste stijging was de prijs van volle melk. Hier betaalden consumenten 23% meer in 2017, dan in 2016.
- ▶ Door de hogere prijs is het aantrekkelijk om meer melk te produceren, dus groeit het aanbod van zuivel in 2018, met als gevolg lagere prijzen. Dit zal druk zetten op de omzet voor de zuivelsector.

A Appendix – Contactgegevens, disclaimer en extra informatie

ABN AMRO Sector Advisory				
	Sander van Wijk	Hoofd Sector Advisory	sander.van.wijk@nl.abnamro.com	
	Franka Rolvink-Couzy	Hoofd Sector Research	franka.rolvink@nl.abnamro.com	
	Maria Gambin Andres	Secrefaresse	maria.gambin.andres@nl.abnamro.com	
Agrarisch	Pierre Berntsen	Sector Banker	pj.berntsen@nl.abnamro.com	
	Jan de Ruyter	Sector Banker	jan.de.ruyter@nl.abnamro.com	
	Nadia Menkveld	Sector Econoom	nadia.menkveld@nl.abnamro.com	
	Martijn Leguit	Sector Analyst	martijn.leguit@nl.abnamro.com	
Bouw	Petran van Heel	Sector Banker	petran.van.heel@nl.abnamro.com	
	Madeline Buijs	Sector Econoom	madeline.buijs@nl.abnamro.com	
	Bram van Amerongen	Sector Analyst	bram.van.amerongen@nl.abnamro.com	
Transport & Logistiek	Bart Banning	Sector Banker	bart.banning@nl.abnamro.com	
	Madeline Buijs	Sector Econoom	madeline.buijs@nl.abnamro.com	
	Bram van Amerongen	Sector Analyst	bram.van.amerongen@nl.abnamro.com	
TMT	Steven Peters	Sector Banker	steven.peters@nl.abnamro.com	
	Kasper Bulting	Sector Econoom	kasper.bulting@nl.abnamro.com	
	Justine Vijver	Sector Analyst	justine.vijver@nl.abnamro.com	
Zakelijke diensten	Han Mesters	Sector Banker	han.mesters@nl.abnamro.com	
	Kasper Bulting	Sector Econoom	kasper.bulting@nl.abnamro.com	
	Justine Vijver	Sector Analyst	justine.vijver@nl.abnamro.com	
	Industrie	David Kemps	Sector Banker	david.kemps@nl.abnamro.com
		Casper Burgering	Sector Econoom	casper.burgering@nl.abnamro.com
		Alexander Goense	Sector Analyst	alexander.goense@nl.abnamro.com
	Food	Rob Morren	Sector Banker	rob.morren@nl.abnamro.com
		Nadia Menkveld	Sector Econoom	nadia.menkveld@nl.abnamro.com
		Martijn Leguit	Sector Analyst	martijn.leguit@nl.abnamro.com
	Retail	Henk Hofstede	Sector Banker	henk.hofstede@nl.abnamro.com
		Sonny Duijn	Sector Econoom	sonny.duijn@nl.abnamro.com
		Saskia van de Scheur	Sector Analyst	saskia.van.de.scheur@nl.abnamro.com
	Leisure	Stef Driessen	Sector Banker	stef.driessen@nl.abnamro.com
		Sonny Duijn	Sector Econoom	sonny.duijn@nl.abnamro.com
		Saskia van de Scheur	Sector Analyst	saskia.van.de.scheur@nl.abnamro.com
	Grondstoffen:			
	- Industriële Metalen	Casper Burgering	Sector Econoom	casper.burgering@nl.abnamro.com
	- Agricommodities	Nadia Menkveld	Sector Econoom	nadia.menkveld@nl.abnamro.com

Voor meer sectorkennis, zie abnamro.insights.nl

en volg ons op

via [ABNAMROSectorkennis](https://twitter.com/ABNAMROSectorkennis)

Disclaimer

This document has been prepared by ABN AMRO. It is solely intended to provide financial and general information on the sector developments in the Netherlands. The information in this document is strictly proprietary and is being supplied to you solely for your information. It may not (in whole or in part) be reproduced, distributed or passed to a third party or used for any other purposes than stated above. This document is informative in nature and does not constitute an offer of securities to the public, nor a solicitation to make such an offer.

No reliance may be placed for any purposes whatsoever on the information, opinions, forecasts and assumptions contained in the document or on its completeness, accuracy or fairness. No representation or warranty, express or implied, is given by or on behalf of ABN AMRO, or any of its directors, officers, agents, affiliates, group companies, or employees as to the accuracy or completeness of the information contained in this document and no liability is accepted for any loss, arising, directly or indirectly, from any use of such information. The views and opinions expressed herein may be subject to change at any given time and ABN AMRO is under no obligation to update the information contained in this document after the date thereof.

Before investing in any product of ABN AMRO Bank N.V., you should obtain information on various financial and other risks and any possible restrictions that you and your investments activities may encounter under applicable laws and regulations. If, after reading this document, you consider investing in a product, you are advised to discuss such an investment with your relationship manager or personal advisor and check whether the relevant product –considering the risks involved- is appropriate within your investment activities. The value of your investments may fluctuate. Past performance is no guarantee for future returns. ABN AMRO reserves the right to make amendments to this material.

© ABN AMRO, 2017